

राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोग

हरिहरभवन, ललितपुर

प्रेस विज्ञप्ति

(आमसञ्चारका माध्यममा तत्काल उपयोगको लागि)

२०६८ माघ ६

बास्तविक सुकुम्बासीको पहिचान गरी बसोबासको व्यवस्था गर्न आग्रह ।

बर्षौदेखि चुनौतीपूर्ण रूपमा विद्यमान नेपाली सुकुम्बासीहरूको गाँस, बास, कपास, शिक्षा, स्वास्थ्य लगायतका समस्याहरू समाधानको लागि विगतमा पनि विभिन्न प्रयत्नहरू भएका हुन् । सुकुम्बासी समस्या र समाधानको लागि विगतमा बनेका उच्चस्तरीय आयोगलगायत विभिन्न निकाय समय-समयमा विभिन्न सुझाव र सिफारिसहरू नेपाल सरकारलाई प्रस्तुत गरेको भएता पनि त्यसको पूर्ण समाधान हुन सकेको छैन । हाल आएर काठमाडौं जिल्लाभित्र बागमती करिडोरलगायतका क्षेत्रहरूमा शहरको व्यवस्थित बसोबासको निम्ति नेपाल सरकारबाट भएका प्रयत्नहरू विरुद्ध सुकुम्बासीसंग सम्बन्धित संघसंस्थाहरूले आफ्ना हकहित संरक्षणका लागि विभिन्न अभियान र आन्दोलनहरू चलाइराखेको देखिन्छ । यस विषयमा सरकार र सुकुम्बासी आन्दोलनका नेताहरू बीच भएका संवाद र संघर्षबारे यस आयोगको ध्यानाकर्षण भएको छ ।

लामो समयदेखि समाधानको प्रकृत्यामा रहेका सुकुम्बासीहरूको समस्या र हकहित संरक्षणको विषयलाई संघर्ष र द्वन्द्वबाट भन्दा शान्तिपूर्ण संवादको माध्यमबाट समाधान होस् भन्ने आयोगको चाहना रहेको छ । सुकुम्बासीको नाममा कोही कसैले राज्यको स्वामित्वमा रहेको घर-जग्गा गैरकानुनी ढंगले हासिल गर्न नपाओस् तर बर्षौदेखि बस्दै आएका घर-जग्गा र आश्रमविहीन वास्तविक सुकुम्बासीहरूको सही ढंगले पहिचान गरी उनीहरूको हकहितको संरक्षणमा राज्यबाट सकारात्मक पहल होस् भन्ने आयोगको विचार रहेको छ । तसर्थ, शहरको व्यवस्थित र वातावरण मैत्री बसोबास सुरक्षित गर्न र वास्तविक सुकुम्बासीको हक-हित संरक्षणको निम्ति राज्यलगायत सबै सम्बन्धित पक्षबाट संवाद र शान्तिपूर्ण माध्यमबाट समस्याको समाधान गर्न पहल होस् भनी आयोग आर्दिक आग्रह गर्दछ ।

.....
विशाल खनाल
सचिव